

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 351/2022-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti súdneho exekútora **Ing. JUDr. Bohumila Husťáka**, Žriedlová 3, Košice, IČO 17 072 735, zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Martina Hopferová, proti uzneseniu Okresného súdu Košice I v konaní č. k. 20 Er 4752/2012 zo 6. júla 2021 a postupu, ktorý mu predchádzal, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. októbra 2021 doplnenou 24. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v záhlaví označeným rozhodnutím a postupom okresného súdu v exekučnom konaní. Namietané uznesenie okresného súdu navrhuje zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozhodnutia a vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva takýto skutkový stav:
3. Oprávnený sa návrhom domáhal u sťažovateľa ako súdneho exekútora vykonania exekúcie na vymożenie peňažnej pohľadávky proti povinnému. Návrh na vykonanie exekúcie peňažnej pohľadávky vo výške 1 014,00 Kč s prísl. bol doručенý sťažovateľovi 15. augusta 2012 oprávneným Dopravným podnikom mesta Pardubice proti povinnému [REDACTED]. Okresný súd 24. septembra 2012 poveril sťažovateľa na vykonanie exekúcie a sťažovateľ 15. októbra 2012 vydal upovedomenie o začatí exekúcie.

4. Dňa 28. mája 2019 doručil sťažovateľ okresnému súdu „*Podnet na zastavenie exekúcie, náhradu trov exekúcie.*“. Podaním z 20. decembra 2019 sťažovateľ oznámil okresnému súdu, že po dohode s oprávneným žiada rozhodnúť o zastavení exekučných konaní bez rozhodnutia o trovách konania. V dohode z 11. decembra 2019 sa oprávnený zaviazal, že za každú exekúciu, ktorá nebola skončená pre nemajetnosť povinného (spolu 394 prípadov), bude sťažovateľovi poskytnutá paušálna odmena v sume 39 eur bez DPH na jeden prípad, spolu odmena predstavovala sumu 15 366 eur.

5. Podaním zo 6. mája 2020 okresný súd (vyšší súdny úradník, VSÚ) oznámil sťažovateľovi, že s účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“) došlo k 1. januáru 2020 k zastaveniu starej exekúcie *ex lege*.

6. Podaním z 20. mája 2020 sťažovateľ oznámil okresnému súdu, že dosiaľ nerozhodol o návrhu oprávneného na zastavenie exekučného konania, preto je potrebné o tomto návrhu rozhodnúť. Postup okresného súdu je podľa neho nesprávny, pretože podanie nebolo súdu zaslané v čase účinnosti citovaného zákona, a preto mal súd postupovať podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 a exekúciu zastaviť. Exekučné konanie teda nemôže byť zastavené v súlade so zákonom č. 233/2019 Z. z. (č. l. 19).

7. Podaním z 25. mája 2020 (č. l. 21) okresný súd (VSÚ) sťažovateľa vyzval, aby predložil v lehote 10 dní návrh oprávneného na zastavenie exekúcie, pretože nebol súčasťou podania z 20. decembra 2019.

8. Dňa 10. júna 2020 sťažovateľ zaslal okresnému súdu návrh oprávneného na zastavenie exekúcie.

9. Namietaným uznesením č. k. 20 Er 4752/2012-30 zo 6. júla 2021 okresný súd (sudca) určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie a že sťažovateľ nemá v zmysle § 6 ods. 4 písm. b) zákona č. 233/2019 Z. z. nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie z dôvodov, že i) uplynula rozhodná doba a dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. v tomto konkrétnom prípade došlo k zastaveniu starej exekúcie *ex lege*, ii) nepovažoval za preukázané, že by sťažovateľ doručil oprávnenému upovedomenie o zastavení starej exekúcie v lehote 180 dní od nadobudnutia účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Proti napadnutému uzneseniu a postupu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej jeho námietky možno zhrnúť takto:

a) okresný súd nerozhodol o návrhu na zastavenie exekúcie z 11. decembra 2019, ktorý mu postúpil sťažovateľ ešte predtým, ako nadobudol účinnosť ZoUNEK;

b) v iných veciach o návrhoch na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku všeobecné súdy exekúciu zastavili v nadväznosti na prejavenu vôľu oprávneného s poukazom na § 57 ods. 1 Exekučného poriadku (napr. sp. zn. 4 Er 1007/2010 Okresný súd Brezno). Došlo tým k diametrálne odlišnému rozhodovaniu v obdobných veciach a bez riadneho odôvodnenia predmetného odklonu. Takéto rozhodnutie je preto svojvoľné a arbitrárne;

c) konaním exekučného súdu došlo k porušeniu zásady dvojinstančnosti, a to tým, že o trovách exekúcie rozhodoval priamo sudca. Rozhodnutie sudcu o nepriznaní trov malo za následok odňatie

možnosti podať opravný prostriedok voči predmetnému uzneseniu (vo veci priznania trov exekúcie rozhoduje vyšší súdny úradník, voči jeho rozhodnutiu je následne prípustná aspoň sťažnosť v zmysle § 239 Civilného sporového poriadku);

d) porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov tkvie v tom, že o „návrhu na zastavenie exekúcie oprávneného do dnešného dňa rozhodnuté nebolo“.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahujú všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na ich odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom a uznesením okresného súdu:

12. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

13. Ústavný súd pripomína, že vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov, resp. iných orgánov verejnej moci už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu alebo inú ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím orgánu verejnej moci sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov (resp. iných orgánov verejnej moci) sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

14. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva

je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráza kolízia ústavných princípov, ako aj prípad svojoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojoľne možno interpretovať ako prípady, keď všeobecný súd urobí záver v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame, či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojoľli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

15. Podstatou ústavnej sťažnosti sú námietky porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením okresného súdu z dôvodov uvedených v bode 10 písm. a) až d) tohto uznesenia.

16. Ústavný súd pri posudzovaní (ne)dôvodnosti predložených námietok v bode 10 písm. a) a b) konštatuje, že namietané k 1. januáru 2020 nebolo rozhodnuté súdom o zastavení exekúcie, preto došlo k zastaveniu exekúcie *ex lege*. Napadnuté uznesenie (v bode 9) nijako nesúvisí s nerozhodnutím o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie a okresný súd len deklaroval to, čo nastalo *ex lege*, preto v tejto časti ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

17. K námietke v bode 10 písm. b) ústavný súd dáva do pozornosti, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať právomoc, ktorá podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) je zverená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov je podľa zákona o súdoch [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zverené najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, III. ÚS 346/05). Nie je preto možné vnímať postavenie ústavného súdu ako orgánu, ktorého úlohou by bolo zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011, IV. ÚS 73/2021). Do týchto kompetencií najvyššieho súdu nemá ústavný súd oprávnenie zasahovať (m. m. IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014).

18. Pokiaľ ide o napadnutý postup okresného súdu v bode 10 písm. c), ústavný súd zistil, že namietaná okolnosť, že o trovách exekúcie rozhodol sudca, a nie vyšší súdny úradník, tiež nepredstavuje neakceptovateľnú aplikáciu príslušných ustanovení zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov [§ 3 ods. 3 písm. a), § 3 ods. 5 a § 5 ods. 1 písm. c) zákona]. Vyšší súdny úradník podľa tohto zákona rozhoduje na základe poverenia sudcu alebo rozvrhu práce súdu. Nemožno v danej veci a priori vylúčiť, že by o trovách exekúcie nemohol rozhodnúť priamo sudca. Môže to vyplývať jednak z personálneho obsadenia súdu, keď na súde nebude pôsobiť žiaden vyšší súdny úradník alebo ak sa poverenie na rozhodovanie v príslušnej agende patriacej na základe zákona o súdnych úradníkoch alebo iných súvisiacich zákonov konkrétnemu vyššiemu súdnemu úradníkovi neuvedie do rozvrhu práce. Z ústavnoprávneho hľadiska dvojinstančnosť nie je podľa platných predpisov ani všeobecnou zásadou civilného konania.

19. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol ústavný súd ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy namietaným postupom okresného súdu:

20. Vo vzťahu k prietahom vo veci ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v konaní „o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie“ nevystupoval ako jeho účastník, ale ako orgán verejnej moci, a preto nie je nositeľom namietaného porušenia základného práva. V tejto časti preto ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako podanú zjavne neoprávnenou osobou podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

II.3. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu namietaným postupom a uznesením okresného súdu:

21. Pokiaľ ide o namietané porušenie hmotných práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu, ústavný súd, vychádzajúc z obsahu predloženej ústavnej sťažnosti, konštatuje, že bola argumentačne založená čiastočne na tvrdenom porušení jeho práv procesnej povahy, ktoré sa však nepreukázalo. Navyše, porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy sťažovateľ žiadnym spôsobom ani neodôvodnil. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti je preto zjavná aj úplná absencia náležitej kvalifikovanej právnej argumentácie. Na tomto základe nevyhnutným následkom je potom záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti aj v tejto jej časti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde)], ako to obdobne rozhodol ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 53/2022 z 3. februára 2022], ale aj jej odmietnutie pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

22. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ďalšími návrhmi obsiahnutými v ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu